

Director:

ANDREU-AVELI ARTIS I TOMAS
 Editor: Diario Tele/eXpres, S. A.
 Redacció, Administració i Publicitat: Aragó, 390 - BARCELONA-13
 Apartat de Correus 1.325
 TELEX: 05784

Telèfons:

225 05 26 — 225 40 65 — 225 44 87

Tallers:

«Publicaciones Reunidas, S. A.»
 Aragó, 390 - Barcelona-13,
 Dipòsit legal: B. 23313/66

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Espanya, Andorra, Portugal, Filipines, Marroc i Amèrica (excepte Estats Units i Puerto Rico):

Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.

Altres països:

Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.

Números endarrerits: 2 ptes. de recàrrec

Pagament anticipat per gir postal, xec, o transferència

En els preus de subscripció hi van inclosos els números extraordinaris

Les subscripcions començaran amb el primer número del mes següent al de la sol·licitud

Pàgs. 4, 5 i 6	ROMANIA: UN PAÍS EN RÀPIDA EVOLUCIÓ, per Linus Monge
Pàg. 11	UNA VISTA PANORÀMICA, per Sempronio
Pàgs. 16 i 17	LA CARDÍACA DELS UNIVERSITARIS EN CONTRA DE LA FILOSOFIA ANALÍTICA, per Octavi Fullat
Pàg. 19	LA COMPLEXITAT D'UNA CRISI: LA DEL TEATRE (II), per Ricard Salvat
Pàg. 22	EL DESTÍ O DE COM NO VAIG ÉSSER NOTARI, per Manuel Nadal
Pàg. 23	QUINA MENA DE POLÍTICA..., per Frederic Roda
Pàgs. 24, 26 i 26	LES BARCASSES DEL SENA, per R. Font i Farran
Pàg. 27	PROGRÉS I ATZAR, per Rafael Lluís Ninyoles
Pàg. 30	FELIP V I CATALUNYA, per Josep Lladonosa
Pàgs. 32, 33 i 34	«POBLE NOU» I JOAQUIM RUYRA, memòries de Xavier Benguerel
Pàg. 41	PERE YNGLADA I EL DIBUIX, per Enric Jordi

I totes les seccions habituals de la revista.

pas a desnivell

JOCS DE MANS I DE PARAULES

per PERE CALDERS

MENTRE els activistes i els teòrics de tot arreu han consumit anys de la seva vida treballant a favor de revolucions de gran espectacle, ens hem trobat que uns homes d'oficina i de laboratori, quiets i calculadors (generalment amb ulleres, alguns amb bata blanca i la majoria amb un aspecte físic molt allunyat del que la fantasia popular atribueix als guerrillers urbans i rurals), ens han donat d'alta en una revolució que entra de ple a la vida i a la conversa. No es tracta d'una al·lusió a condicions locals —tot i que podria semblar-ho—, sinó d'un procés a escala mundial.

Ens passa que, sota aquesta nova llum, hem de reconsiderar la nostra capacitat d'illusió i estem perplexos, necessitem nous elements de convenciment. «O juguem tots o esquinçem les cartes», proposa una part de la joventut. I la gent gran, amb la mirada mística i la sensació d'executar un número de trapezi sense xarxa a sota, amb la lona del circ plena de forats, perd el gust del looping the loop. Ja ningú no se sent atret pel doble salt mortal amb els ulls tapats: els possibles artistes tenen cada vegada més por, i a les grades hi ha un públic cada vegada menys entusiasta.

La crisi, per sort, fa més mal al dogmatisme que no pas a les ideologies. Però el que és ben cert és que de tant posar-les damunt la taula frívolament, de tant que cadascú ha provat d'apropiar-se-les amb ànsies de prosperitat personal o de grup, les ideologies han perdut una gran part de crèdit. I és trist, perquè aquest crèdit ens cal no tan sols per a comprar esperances, sinó per a edificar el futur «des d'ara».

¿I si provàvem de retornar a cada paraula i a cada concepte el

seu significat primer? Hem abusat de la tendència d'arraconar idees abans de fer-les servir, més inclinats a amansir-les amb etiquetes afegides que no pas a fer l'esforç de la seva pura aplicació. Amb el mot «democràcia», per exemple, seguit o precedit de guions que fan de coixí per a encastar-hi títols d'incautació, s'han comès veritables atemptats. El cristianisme i el socialisme han sofert, a base d'aquest sistema, espoliacions gravíssimes. Sobre la llibertat abunden més les teories per a rebaixar-la de grau que els intents de fer-la consubstancial amb la dignitat humana.

Podria ésser que les idees tinguessin un mecanisme de refús com el que converteix en poc eficaços, fins ara, els trasplantaments de cor: la inserció d'un cos estrany provoca en l'organisme un desenllaç fatal.

Vista així, la crisi no és de les ideologies, sinó dels ideòlegs mistificadors. Les trampes van quedant al descobert, l'afany d'estrènyer les mànigues dels prestidigitadors fa que cada vegada hi puguin amagar menys cartes i menys coloms; l'espectador perd de mica en mica la ingenuïtat i la confiança.

Seria un gran mal que, en virtut de tot això, ens envais l'escepticisme i ens giréssim d'esquena a la representació. Tot el que ocorre a la pista o a l'escenari acaba per afectar-nos profundament, sense comptar que hem pagat l'entrada a un preu fort.

Si cal posar en joc la imaginació —i és realment necessari!—, que no sigui per a afegir postissos a les paraules, sinó per a expressar i realitzar les idees amb una total eficàcia.